

ROZHODNUTIE RADY

z 20. januára 2009

o poskytnutí strednodobej finančnej pomoci Spoločenstva Lotyšsku

(2009/290/ES)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 332/2002 z 18. februára 2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 3 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie predložený po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom (EFC),

keďže:

(1) Rozhodnutím 2009/289/ES⁽²⁾ sa Rada rozhodla poskytnúť Lotyšsku vzájomnú pomoc.

(2) V podmienkach veľmi vysokých potrieb vonkajšieho financovania sa lotyšský kapitál a finančné trhy momentálne ocitli pod tlakom, čo odráža všeobecné zhoršenie trhových nálad a narastajúce obavy o stav lotyšskej ekonomiky vzhľadom na jej veľkú nerovnováhu v oblasti vysokého vonkajšieho deficitu, oslabené verejné financie a vysoké sadzby inflácie nákladov a cien. Lotyšský bankový sektor zažíva vážne problémy likvidity a dôvery. Úroveň menových rezerv poklesla, keď centrálna banka zasiahla, aby udržala viazanie menového kurzu.

(3) Celková vonkajšia finančná podpora, ktorú Lotyšsko potrebuje, sa do prvého štvrtroku 2011 odhaduje na 7,5 miliardy EUR.

(4) V rámci systému strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov, zavedeného nariadením (ES) č. 332/2002, sa Lotyšsku môže poskytnúť pomoc Spoločenstva do výšky 3,1 miliardy EUR. Táto

pomoc by sa mala poskytnúť spolu s úverom od Medzinárodného menového fondu (MMF) vo výške 1,5 miliardy SDR (približne 1,7 miliardy EUR, 1 200 % lotyšskej kvóty MMF) v rámci pohotovostného úveru MMF, ktorý bol schválený 23. decembra 2008. Severské krajiny (Švédsko, Dánsko, Fínsko, Estónsko a Nórsko) spoločne prispievajú sumou 1,9 miliardy EUR, Svetová banka sumou 0,4 miliardy EUR, Európska banka pre obnovu a rozvoj, Česká republika a Poľsko spoločne sumou 0,4 miliardy EUR, teda celková suma za obdobie do prvého štvrtroku 2011 predstavuje 7,5 miliardy EUR.

(5) Túto pomoc Spoločenstva by mala riadiť Komisia. Špecifické podmienky hospodárskej politiky, ktoré odsúhlasia lotyšské orgány po konzultácii s EFC, by sa mali ustanoviť v memorande o porozumení. Mali by okrem iného zahŕňať opatrenia na zníženie momentálnych tlakov na likviditu, opatrenia na opätovné vytvorenie dlhodobej stability posilnením bankového sektora, ako aj opatrenia na opravu fiškálnej nerovnováhy a na prijatie domácich politík, ktoré zlepšia konkurencieschopnosť. Opatrenia by ďalej mali obsahovať okamžitú a dlhodobú fiškálnu konsolidáciu, komplexnú stratégiu riešenia v bankách, posilnenú kapacitu krízového manažmentu regulačných orgánov, súhrnné štrukturálne reformy, ako aj iné dôležité opatrenia. Podrobné finančné podmienky by mala ustanoviť Komisia v úverovej zmluve.

(6) Pomoc by mala byť poskytnutá s ohľadom na zníženie momentálnych tlakov na likviditu a v závislosti od politík s cieľom vytvoriť dlhodobú stabilitu posilnením bankového sektora, opraviť fiškálnu nerovnováhu a prijať domáce politiky, ktoré zlepšia konkurencieschopnosť, zatiaľ čo sa úzkopásmový výmenný kurz bude držať na úrovni súčasného ústredného kurzu,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Spoločenstvo sprístupní Lotyšsku strednodobý úver vo výške maximálne 3,1 miliardy EUR pri maximálnej priemernej dobe splatnosti sedem rokov.

2. Finančná pomoc Spoločenstva je k dispozícii počas obdobia troch rokov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 53, 23.2.2002, s. 1.

⁽²⁾ Pozri stranu 37 tohto úradného vestníka.

Článok 2

1. Komisia riadi túto pomoc v súlade so záväzkami Lotyšska a odporúčaniami Rady. Tieto podmienky sa ustanovia v memorande o porozumení. Podrobné finančné podmienky ustanoví Komisia v úverovej zmluve.

2. Komisia v pravidelných intervaloch v spolupráci s EFC overí, či sú splnené podmienky hospodárskej politiky, ktoré tvoria podmienku pomoci. Komisia priebežne informuje EFC o možnom splácaní pôžičiek alebo o reštrukturalizácii finančných podmienok.

3. Lotyšsko je pripravené prijať a implementovať dodatočné konsolidačné opatrenia na stabilizáciu hospodárstva v prípade, že také opatrenia budú počas programu pomoci potrebné. Lotyšské orgány sa s Komisiou vopred poradia o prijatí takýchto dodatočných opatrení.

Článok 3

1. Finančnú pomoc Spoločenstva sprístupní Komisia Lotyšsku prostredníctvom najviac šiestich splátok, ktorých výška sa určí v memorande o porozumení.

2. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď úverová zmluva a memorandum o porozumení nadobudnú účinnosť.

3. Ak to bude potrebné na financovanie úveru, povoľuje sa obozretné používanie úrokových swapov s protistranami najvyššej úverovej kvality.

4. Komisia rozhodne o uvoľnení ďalších splátok po tom, ako získa stanovisko EFC.

5. Vyplatenie každej ďalšej splátky sa uskutoční na základe uspokojivého vykonávania nového hospodárskeho programu (Program na ekonomickú stabilizáciu a oživenie rastu) lotyšskej vlády vrátane konvergenčného programu a konkrétnejšie na základe špecifických podmienok hospodárskej politiky ustanovených v memorande o porozumení. Tieto okrem iného obsahujú:

a) prijatie jasne ustanoveného strednodobého fiškálneho programu navrhnutého na účely zníženia deficitu verejných financií do roku 2011 na nie viac ako referenčnú úroveň HDP 3 % uvedenú v zmluve;

b) spravovanie rozpočtu na rok 2009 tak, ako je upravené v dodatočnom rozpočte prijatom 12. decembra 2008 (a ktorý sa predloží s podrobnosťami do konca marca 2009), s cieľom nepresiahnuť deficit peňažného toku verejných financií 5 % HDP alebo 5,3 % HDP podľa ESA 95;

c) zníženie priemerných nominálnych miezd vo verejnom sektore v roku 2009 o minimálne 15 % voči pôvodnému rozpočtu zo 14. novembra 2008 a o ďalšie 2 % v období rokov 2010 – 2011;

d) pokračujúce opatrenia, ktoré sa začali v roku 2008 na zníženie zamestnanosti v ústrednej vláde s cieľom zabezpečiť aspoň 5 % zníženie do konca roku 2008 a celkové zníženie o 10 % do 30. júna 2009;

e) zlepšenie návrhu a zavedenia rozpočtových procesov prijatím reformy fiškálneho rámca a rozpočtu prostredníctvom zmien a doplnení k platným právnym predpisom o rozpočtovom a finančnom riadení;

f) zavedenie jasného a transparentného systému vyplácania miezd pre priamych zamestnancov verejnej správy a zriadenie jednotného plánovania ľudských zdrojov a systému manažmentu pre inštitúcie verejnej správy;

g) mechanizmus na zabezpečenie väčšej stability bankového sektora na stredné až dlhodobé obdobie, vrátane širokej škály obozretných opatrení a opatrení v oblasti dohľadu a menovej politiky. Tieto opatrenia by mali obmedziť rast úverov na udržateľnú úroveň a mali by zabrániť úplnému spoliehaniu sa na nezabezpečené financovanie zo zahraničia. V bankovom systéme sa vykonajú cieľové prieskumy, aby sa zabezpečilo, že všetky banky sú solventné a majú dostatok kapitálu;

h) primerané opatrenia v súvislosti s reštrukturalizáciou dlhu súkromného sektora. Posilní sa príslušný právny základ pre reštrukturalizáciu súčasného dlhu vzhľadom na splatnosť a menu. Ďalšou prioritou musí byť zjednodušenie konania vo veci platobnej neschopnosti a rýchla implementácia oždravovacích plánov;

i) zabezpečenie, aby zvýšili menšinoví akcionári banky Parex neprofitovali z riešenia vytvoreného pre banku ani z opatrení na zlepšenie finančnej stability prostredníctvom úplného znárodnenia banky Parex;

- j) opatrenia štrukturálnej reformy, ktoré podporila aj lisabonská stratégia a ktoré sú implementované do lotyšského národného programu reforiem, vrátane politiky aktívneho trhu práce a celoživotného vzdelávania, väčšej účasti hráčov súkromného sektora na aktivitách výskumu a vývoja a na inovačných aktivitách, opatrení na zvýšenie vývozu a odstránenie byrokracie pre podniky;
- k) implementácia projektov financovaných EÚ na plánovanom stupni na zvýšenie príspevku obchodovateľného sektora k hospodárskemu rastu;
- l) opatrenia, aby spoločnosti a podnikatelia, ktorých žiadosti o štrukturálne fondy boli schválené alebo ktorí sa môžu o tieto prostriedky uchádzať, získali lepší prístup k finančným prostriedkom.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Lotyšskej republike.

Článok 5

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 20. januára 2009

Za Radu
predseda
M. KALOUSEK